

סה:

עין משפט
נר מצוה

ניבא מתני' דלא בר' מאיר. מדתנן דלא מוכר את המפתח דייק דהא מוכר מפתח מסיק דלמיא דלא כר' מאיר ולא כפ"ה דפירש דהשתא מדתנן לא מוכר את המפתח המיטלטל קא פריך: **מחזורתא** דלא בר' מאיר. וא"ת והא קאמר דמוכר את

הספינה (לקמן דף ע"ב): דרבי אליעזר ור"מ קיימי כדמלא שטיה מדתנן כפירקין (דף ס"ו): רבי אליעזר אומר המוכר את הדג מוכר את הקורה וי"ל דלאו ממס כדמלא שטיה קאמר מדע דהא טעמא דר' אליעזר מפרש כדביימא שאן נקרא בית הכד אלא על שם קורה: **צינור** שחקקו ויבסוקו קבעו פוסל את המבוקה. איכא לאוקמי אפילו כפרוך משני רוחות כדקן הצינור וכגון שחטבו צלמטע קבלל לרווח דנחאי בית כגול חשיני ר"י אמצא שפזים שפזים על אותו בית קיבול כדמתן (מקואות אלא קום המעמידים את הגפנים והעצים שקרקעין בהם הגפנים לקיים ויבין דמתובר וקשה הרי הן קרקע ופסול: אבל לא קבע סבובין אבל לא קבע מפתח ומיטלטל ומיטלטל ה"ב לא מוכר: אף שפסול נמי קבוע כדלת דאמי נפרד מפני כלל ואפי' הכי קתי' דלא אמר. אלא המוכר דלמיא מתני' דלא כר' מאיר: ואת הנגר. היינו בריח שקבוע כביתו למעלה מן הדלת ומשכונל הדלת נטל הנגר עד לארץ ונעלה: ואת המעלה קבוע בדלת: אבל לא את המפתח. דמיטלטל: מוכר את המפתח החקוקה. כמו סוף הדינא דמאיר. מיקרא שריא מחוברת מיקרא וחקוקין אותה במקומה לצינור כמחשת המיטלטל ה"ב ה"ב קרקע ומכורה ה"ב: אבל לא את המפתח שהיה חלשה מיקרא ונדר קבוע חקוקה כלל דלא מיחבר ה"ב: אבל לא מוכר לא את המפתח חלשה ונדר קבוע דמי. חזון שהיא עשוי כגינת רוב בלמטה וע"י למעלה: ר' אליעזר אומר כל המחבר ליקרא.

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא

הרי כולן מכורין. כל הנך תשמישין המיטלטלין. אבל שאר (א) מיני תשמישיה לא מוכרין ואף עב גב דאמר כל מה שמוכרו אני מוכר לך שלא ריבה בלשון זה אלא תשמישין המיוודין לבית זה שאינן רגילין להשליכן מפני כנידן ומפתח נמי עיקר תשמישו לפותחה של

דלת זו ואין ראוי לאחרה והיינו טעמא דלא זינן שאר מיני תשמישיה דלא כבטילי לגבי בית אי נמי אינו רוצה להתרחק מן שמונה שלו וידור בבית אחר וזריכין לו מטלטלין. אבל גבי חצר מן לקמן (ס"ו). דאם אומר לו כל מה שמונה הרי כל מטלטלין מכורין דהיינו כל מאני תשמישיה דליקרו מטלטלי לגד מחיטי ושערי כפי' מי שמת (לקמן דף ק"ב). דכיון דמסתלק מכל השטוח מוכר את כולן דטורח הוא לו להוציא כליו משם אי נמי לאו חצר שהוא דבר גדול (א) בטילי. וגבי מוכר את העיר מן (ס"ח). דאם אמר כל מה שמונה מוכר את הכל אפילו כהמה ועצדים יהו מטלטלי דיידי וכ"ש מיטי ושערי דכיון דמסתלק מכל העיר מכל וכל רוצה להסתלק דטורח הוא לו להוציא מטלטלי לעיר אחרת א"י בטלין לגבי העיר. כללל דמילתא לא מוכר הגדול מחברו וריבה למכור יומת הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו: **גב' לימא מסני**. דלא כר"מ דאי כר"מ האמר בפרק המוכר את המפתח כדביימא גבמ' מוכר כרס מוכר תשמישי כרס כגון קיסי שברס שהן ללרכה כדמתן במתני' (א) ו"ה למוכר בית שמוכר תשמישי בית: ומאני הסס קניט.

כלומר הסס כד"מ איכא למימר דלא איירי ר"מ מאני בשמישין הקבועין לעולם כדמך הכרס שאין מוזין אותם משם לעולם ואע"ג דליס קבועין בקרקע אבל כמחשת שאינה קבועה בקרקע וימזין דיילי עליה ולא קביעה בבית כל כך: והא מפתח דומיא דלס קטני מס דלא דקביעה. לעולם שאין מוזין אותו משם להטלטל ממקום למקום אף מפתח בשל עך מיירי דקביעה שיש מפתחות שאין מוזין אותן מן הפותחה כגון של בני כפרים ואפי"ה לא מוכר את המפתח דאי איתא דמפתחה שאינו קבוע מיירי ליפלוג וליתני כדירא המוכר את הבית מוכר את המפתח קבוע אבל לא את המיטלטלת כדמתני גבי כמחשת וכ"ש דלת דקביעה טפי אלא מדקתני דלת שמעיין דליכא לאיפולוגי אלא בין דלת למפתח ואע"ג דקביעה דלת אינו מוכר שהרי תשמיש קל הוא ויחזי לטלטלו ופעמים שמיטלטלת אבל לא חדיר: נגר. בריח וקבוע כביתו: מנעול. קבוע בדלת: המכשחם החקוקה. כגון סלע היולא מן הכותל וחקק שם כמחשת: אבל לא אם הקבועה. שהיתה חקוקה ועשויה ואח"כ קבעה בקרקע: ודלא כמתני' ומתניתין ר' אליעזר היא פלגי כפיסא ואמר כל הממוכר לקרקע הרי הוא בקרקע וכן פירש ר' חננאל וכן עיקר: ר' אליעזר כו'. אמחשת קבועה פלוג: בין כך ובין כך. בין שאמר לו כל מה שמוכרו בין שלא אמר: לא מוכר לא אם הכור כו'. דאינו כמוכרו של בית אלא כגיסיס כפי עמלן הן:

צינור. של עץ או של אבן עשוי כמין סילון ויורדין ממנו מים למקוה: **קבוע בקרקע פוסל אם המקוה**. דמיס שאובין פוסלין אותו וכיון שהיה מורת כלי עליו קודם שקבוע לא מביטל חו"ש שם כלי מיניה ומשוי להו שאובין למים שמוכרו: **ולבסוף חקקו**. הרי הוא כעשה חרין בקרקע: **מני**. הך ברייתא דקתני דמשום קביעות בקרקע לא בטיל שם כלי מיניה דמקרא: לא ר' אליעזר ולא רבנן. דפלגי עליה: ה"י ר' אליעזר. מאיזה דביר ר' אליעזר אתה למד דלא כביימא ליה הך ברייתא. וה"ה דה"ל למימר והי רבנן אף אין דרך גמרא להאריך כל כך: **אילומא ר' אליעזר דבית**. דמחשת חקוקה ולבסוף קבעה בקרקע משוי לה ומיזהו רבנן דפלגי עליה לא ליהו הנהו רבנן דאמר לעיל לא ר' אליעזר ולא רבנן: **בעין יוס מוכר**. והלכך אע"ג דאיכא מורת כלי עליו כיון דממוכר מוכר המוכר אבל גבי צינור שחקקו ולבסוף קבעו מודי דפסיל מקוה: **ורבנן כברי ע"ג**. משום דר' אליעזר נקט לה ואמאי כדברי הכל איתא: **כוורס דבורים**. ממוכרת היא בקרקע כע"ט: הרי היא בקרקע. לכל דבר להיות נקנית בכסף ובשטר ובחוקה ולקנות על גבה מטלטלין ולכמוז עליה פרוכזול כאלו היא קרקע דתנן במסכת שביעית פרק אחרון (משנ"ו) אין כותבין פרוכזול אלא על הקרקע ואם אין לו מוכה כדמך שדהו. **ולס' (מ"ג)** מפורש לפי שראה הלל שמתענין העשירים מלהלוות לעניים מפני יראת שביעית שמשמטת והיו עובדין על מה שכתוב פן יהיה דבר עם לנכך צלעלו וגו' (דברים טו) עמד הלל והתקין פרוכזול פרוי ריוח כמו שפירש על מדומיו דמסתמך נדה (דף ז') צול עשירים כמו אלו ראשי בוללות שביעיה (גטין דף ל"ג) כלומר ריוח לעשירים שלא יפסקו שלהם ותנן (שביעית פ"ח מ"י"ז) (א) גופו של פרוכזול מוכריי לנס פלוגי ופלוגי

הקבועים ומיזהו רבנן דפלגי עליה לא ליהו הנהו רבנן דאמר לעיל לא רבי אליעזר ולא רבנן ונדאה לר"י דזה דחקו לפי מה שפרש לעיל מוכר את המכשח חקוקה היינו קבעה ולבסוף חקקה אבל לא את הקבועה היינו חקקה ולבסוף קבעה אלא מה מיפלגי רבנן בין חקקה ולבסוף קבעה ובין קבעה ולבסוף חקקה א"כ אם שפיר כרבנן וכחנם דחק לפרש דמזיני לפרש דחקוה היינו שלא תלשה מעולם שחקקה כסלע היולא מן ההך וקבועה בין קבועה ולבסוף חקוקה בין חקוקה ולבסוף קבועה: **הר"י** היא בקרקע. השחא קס"ד לכווית ממוכרת איירי וארין לפרש והרי היא בקרקע לקטמה ככסף ושטר וזוקה אבל לבסוף דמסקינן טעמא משום דלייתק ליער קאי ארבע שמתוך הכוורת ולא חיישינן כמיכור הכוורת ואומר רבינו יצחק דהשתא הוה מני למיפדך ולטעמיך דלא מוקמת טעמא משום היקשא דיער אלא משום חיבור כוורת כע"ט אמאי חייב טעמא הרודה ומנה בשנת דה"ל כדודה פת מן המתור דלא מיחייב אף על גב דתגור ממוכר ולענין טומאה נמי מקבל הדכש טומאה אפילו במקומה כיון דלא בעי מחשבה ולענין פרוכזול נמי מיפוק ליה דהא איכא מקום ששוכנת עליו כדפריך בהשולא (גטין דף ל"ג) גבי עיך נקוד אלא על כרחך דמנח אסיכי כדמשני הסס וא"כ כן אין טעמו של רבי אליעזר שמוכר משום שמוכר כע"ט: ומקבלת

ואמאי כדברי ר' אליעזר דאמר כל המחבר לקרקע הרי הוא בקרקע מוכר סביר בעין יוס מוכר רבנן כברי ע"ג. אבל לענין מקוה דלא כביימא ס"ל: כוורת דבורים. שעשאה חיבור לקרקע בין וביתין עליה פרוכזול. דקאמי כוורס אני לבס שטוחין אבן דאי כוורת כלי שאי תוא שביעית משמטת:

לא נראה דל"ל דלמי מוכר לא"ל קיסי המעמידים ו"י. (ב) דבר רבינו כגון הוא כדעה ר"י תוס' ד"ה לימא פ"ט.

מסורת הש"ס

(א) ולקמן ע"ה. (ב) ד"ק ס"ו. (ג) ומוסי' מקואות פ"ד. (ד) ופ"ל לו. (ה) לקמן פ' שביעית. (ו) מ"י עיקרין פ"ג מ"י. (ז) פ"ה. (ח) כמתנ'.

הגרות הב"ח

(א) נ"ב ד"ה כר"מ. (ב) ר"ש"ס ד"ה הרי ותי' שאר מאני תשמישיה כלי' וכן כמתנ': (ג) בא"ר שהוא דבר גדול מבית נעילי ותי' אמר לו כל: (ד) ד"ה לימא ותי' דלא מוכר ותי' המוכר את הספינה י"ב דף ע"ח פ"י: (ה) בא"ר דמתן כמתני'. י"ב דף ע"ד פ"ח: (ו) ד"ה הרי הוא חקוקה ותי' חזון חזו טפי ותי' (ז) תוס' ד"ה לימא ותי' למכורים מחוברת רוחות כו' ואין צריך לתקופי:

מוסף רש"י

צינור שחקקו ולבסוף קבעו. והמשך טו מן פסול אי מן נהר למקוה פסלו חמש מים שאינן ג"כ טו. קבעו ולבסוף חקקו. לאו כלי הוא אלא חלשה מפתחה ה"ב.